

SPOR REHABİLİTASYONU

Editör

Özkan YÜKSELMİŞ

Yardımcı Editörler

Kenan ABBASOV

Hakkı Murat BİLGİN

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN **Yayın Koordinatörü**
978-625-399-007-7 Yasin DİLMEN

Kitap Adı **Sayfa ve Kapak Tasarımı**
Spor Rehabilitasyonu Akademisyen Dizgi Ünitesi

Editör **Yayıncı Sertifika No**
Özkan YÜKSELMİŞ 47518
ORCID iD: 0000-0002-1996-7030

Yardımcı Editörler **Baskı ve Cilt**
Kenan ABBASOV Vadi Matbaacılık
ORCID iD: 0000-0003-4116-2092 **Bisac Code**
SPO041000

Hakkı Murat BİLGİN **DOI**
ORCID iD: 0000-0002-6040-9989 10.37609/akya.2477

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşurmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanarak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Uzun süredir aklımda böyle bir proje vardı. Spor rehabilitasyonunu klasik fizyoterapiden ayırmadan farklı bir konseptle hekimlere anlatma fikri sürekli kafamı kurcalıyordu.

Türk spor ve rehabilitasyon dünyasına katkıda bulunduğumuz bu kitapta

Günlük hayatta spor yapanların yanında

Profesyonel sporcuların da yaşayabileceği sorunlar ve bunların tıbbi tedavi süreçleri ile ilgili açık ve net bilgiler ve yönlendirmeler bulunmaktadır.

Kendi alanında uzman 30'tan fazla tıp doktoru ile beraber yapılmış olan bu çalışma şuan için alanında tek ve en kapsamlı yayın sıfatını taşımakta.

İlk bölümlerde hekimin karşılaşılabileceği sorunlara fizyopatolojik yaklaşımlar sunulurken, ilerleyen bölümlerde ciddi tedavi önerilini göreceksiniz.

Hepinizin hem günlük hem profesyonel hayatta ciddi katkıları olacağını temenni ederek kitabı 1 yıllık emeğin sonunda sizlere sunuyoruz.

Umarım faydalı olur

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Egzersiz Fizyolojisine Giriş	1
	Esra ŞAHİNGÖZ BAKIRCI	
Bölüm 2	Enerji Kaynakları (Aerobik ve Anaerobik Yollar)	9
	Esra ŞAHİNGÖZ BAKIRCI	
Bölüm 3	Egzersiz Enerji Maliyeti ve Enerji Tüketimi	15
	Hilal TELLİ	
Bölüm 4	İskelet Kasının Fonksiyonel Özellikleri	27
	Hilal TELLİ	
Bölüm 5	Egzersizde Hormonal Değişimler ve Düzenleme	45
	Köksal SARIHAN	
Bölüm 6	Kardiyovaskuler Sistemin Egzersize Uyumu	59
	Köksal SARIHAN	
Bölüm 7	Egzersizde Kardiyovasküler Sistem Fonksiyonlarının Düzenlenmesi	75
	Hakkı Murat BİLGİN	
Bölüm 8	Spor Yaralanmalarının Şekli ve Yaralanma Mekanizması	83
	Muhammet Şahin ELBASTI	
Bölüm 9	Sporda Görülen Sakatlıklar	93
	Muhammet Şahin ELBASTI	
Bölüm 10	Kas Yaralanmaları	109
	İsmail Hakan AKBULUT Bilinç DOĞRUÖZ KARATEKİN	
Bölüm 11	Spora Bağlı Baş ve Boyun Yaralanması	133
	Hilal ÖZKAN	
Bölüm 12	Omuz Sakatlıkları Rehabilitasyonu	149
	Yıldız Gonca DOĞRU ÇİFTÇİ	

Bölüm 13	Dirsek Bölgesi Sakatlıkları.....	165
	Kemal SARI	
Bölüm 14	Sporcularda El ve El Bilek Bölgesi Yaralanmaları	189
	Selim SEZİKLİ	
Bölüm 15	Kasık Bölgesi Sakatlıkları.....	207
	Övgü BIÇKICI	
Bölüm 16	Ayak Bileği Sakatlıkları.....	227
	Çağlar KARABAŞ	
Bölüm 17	Sporcu Sakatlanmalarının Tedavisi ve Korunma Prensipleri.....	241
	Bilge Nur KILINÇ	
Bölüm 18	Spor Travmalarında Rehabilitasyonun Amacı	253
	Cansu ADİKTİ	
Bölüm 19	Spor da Rehabilitasyon ve Egzersiz	257
	Betül ÇİFTÇİ	
Bölüm 20	Mobilizasyon Teknikleri.....	271
	Nihan ABİDİN	
Bölüm 21	Kas Kuvvetini Arttıran Egzersizler	285
	Şahide Eda ARTUÇ	
Bölüm 22	Faz VI. Spor İle İlgili Beceri Paternlerinin Kazandırılması.....	297
	Gizem SUNA TUNCER	
Bölüm 23	Spor Yaralanmalarının Rehabilitasyonunda Akuatik Terapi.....	307
	Fethi İSNAÇ	
Bölüm 24	Kas Kuvveti ve Endüransın Geliştirilmesi	327
	Muhammed Burak ÖRTEN	
Bölüm 25	Pilyometrik Egzersizler.....	333
	Osman TÜFEKÇİ	
Bölüm 26	Kardiorespiratuar Endüransın Artırılması.....	367
	Nurdan YILMAZ	
Bölüm 27	Spor dan Uzaklaşmada Önemli Etkenler	375
	Elif TARİHÇİ ÇAKMAK	

YAZARLAR

Uzm. Dr. Nihan ABİDİN

Bursa Aktif Hayat Tıp Merkezi
ORCID iD: 0000-0002-8734-7511

Uzm. Dr. Cansu ADİKTİ

Özel Muayenehane, Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon
ORCID iD: 0000-0002-7673-4102

Dr. İsmail Hakan AKBULUT

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Göztepe
Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi,
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2332-0739

Uzm. Dr. Şahide Eda ARTUÇ

SBÜ Ankara Gaziler Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma
Hastanesi
ORCID iD: 0000-0001-5069-6331

Uzm. Dr. Esra ŞAHİNGÖZ BAKIRCI

Yozgat Şehir Hastanesi, Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-4610-0440

Uzm. Dr. Övgü BIÇKICI

Ankara Çubuk Devlet Hastanesi, Fizik
Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-2409-238X

Prof. Dr. Hakkı Murat BİLGİN

Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-6040-9989

Uzm. Dr. Elif TARİHÇİ ÇAKMAK

Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8633-2051

Dr. Öğr. Üyesi Betül ÇİFTÇİ

Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon AD.
ORCID iD: 0000-0002-7184-0862

Uzm. Dr. Yıldız Gonca DOĞRU ÇİFTÇİ

Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon
Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4507-0590

Uzm. Dr. Muhammet Şahin ELBASTI

Şırnak Devlet Hastanesi, Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-2100-5455

Uzm. Dr. Çağlar KARABAŞ

İstinye Üniversitesi, Antalya Medical Park
Hastanesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4141-7972

Uzm. Dr. Bilinç DOĞRUÖZ KARATEKİN

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Göztepe
Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi,
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0568-9498

Uzm. Dr. Bilge Nur KILINÇ

Ankara Özel Natomed Hastanesi, Fizik
Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4280-3840

Uzm. Dr. Fethi İSNAÇ

Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Fizik
Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-4413-7207

Dr. Muhammed Burak ÖRTEN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kayseri Şehir
Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon AD.
ORCID iD: 0000-0002-7000-7975

Uzm. Dr. Hilal ÖZKAN

Göhlisar Devlet Hastanesi, Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6102-5111

Uzm. Dr. Köksal SARIHAN

Oltu Devlet Hastanesi, Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-5010-4591

Uzm. Dr. Kemal SARI

Suluova Devlet Hastanesi, Fizik Tedavi ve
Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8575-2089

Uzm. Dr. Selim SEZİKLİ

İstanbul Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-5380-4972

Uzm. Dr. Hilal TELLİ

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Evliya
Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Fizik
Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2344-2971

Uzm. Dr. Gizem SUNA TUNCER

Gaziantep Abdulkadir Yüksel Devlet
Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon
Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7065-0525

Uzm. Dr. Osman TÜFEKÇİ

Özel Konya Farabi Hastanesi, Fizik Tedavi
ve Rehabilitasyon Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-5140-3377

Doç. Dr. Nurdan YILMAZ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tıp
Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-5758-6792